

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

4 april 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Tom Dehaene en Bart Martens
en de dames Veerle Heeren, Michèle Hostekint, Vera Van der Borgh en Hilde Eeckhout –
tot besluit van de opvolging van de werkzaamheden van de Commissie Energiearmoede**

VERSLAG

**namens de Commissie Energiearmoede
uitgebracht door mevrouw Cindy Franssen en de heer Felix Strackx**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Carl Decaluwe.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris, Felix Strackx;
de heer Carl Decaluwe, de dames Cindy Franssen, Veerle Heeren;
mevrouw Hilde Eeckhout, de heer Marc van den Abeelen,
mevrouw Vera Van der Borgh;
de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, de heer Bart Martens.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Greet Van Linter, de heer John Vrancken;
de heer Tom Dehaene, de dames Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;
de dames Annick De Ridder, Dominique Guns, Margriet Hermans;
de heren Kurt De Loor, Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

mevrouw Helga Stevens;
mevrouw Mieke Vogels.

Zie:

1593 (2007-2008)

– Nr. 1: Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie Energiearmoede behandelde op 19 maart 2008 het voorstel van resolutie tot besluit van de opvolging van de werkzaamheden van de Commissie Energiearmoede.

De heer *Carl Decaluwe*, commissievoorzitter, merkt op dat het Uitgebreid Bureau van 22 oktober 2007 de Commissie ad hoc Energiearmoede de toestemming had gegeven om te vergaderen voor het opstellen van een stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de motie van aanbeveling die het Vlaams Parlement op 1 februari 2006 heeft aangenomen naar aanleiding van de maatschappelijke beleidsnota energiearmoede (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 668/4*). In dit verband werden op 13 en 20 februari 2008 vertegenwoordigers gehoord van Infrac, Eandis, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG), de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW), Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie en OCMW Aalst, en presenteerde minister Hilde Crevits als vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering een stand van zaken van de uitvoering van de motie door de regering.

Deze besprekingen hebben vervolgens aanleiding gegeven tot het indienen van het voorliggende voorstel van resolutie en van het voorstel van resolutie tot besluit van de werkzaamheden van de Commissie Energiearmoede over de gratis stroom (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1594/1*).

1. Toelichting door de heer Tom Dehaene

De heer *Tom Dehaene* stelt dat de indieners in dit voorstel van resolutie de meest waardevolle punten die tijdens de hoorzittingen zijn aan bod gekomen, hebben willen vatten. Het gaat in totaal over achttien punten.

In eerste instantie vragen de indieners dat de resolutie van 1 februari 2006 verder zou worden uitgevoerd. Uit de stand van zaken die door Vlaams minister Crevits werd voorgesteld, blijkt dat die resolutie nog niet volledig is uitgevoerd.

Daarnaast wordt gevraagd dat bij het uittekenen van het Vlaams energiebeleid rekening wordt gehouden met de koopkracht van de kansarme medeburgers.

Ten derde wordt gevraagd dat de Vlaamse overheid, samen met de federale en lokale overheden, specifieke aandacht heeft voor de energiearmoede, met name wat de werking van de Lokale Adviescommissies (LAC's) betreft. De spreker verwijst in dit verband naar de benchmarkstudie die in opdracht van minister van Welzijn Vanackere wordt uitgevoerd.

In het kader van de aanpak van de globale schuldenproblematiek zou men ook Vlaamse middelen moeten voorzien voor de OCMW's om deze in staat te stellen elk dossier dat wordt doorgestuurd naar de LAC aan een voorafgaand sociaal onderzoek te onderwerpen.

Eveneens in het kader van het initiatief van minister Vanackere vraagt de resolutie de resultaten en aanbevelingen in verband met de werking van de LAC's zo snel mogelijk te vertalen in een handleiding 'goede praktijken' en die te verspreiden onder de LAC's.

Ten vijfde vraagt de resolutie de nodige stappen te ondernemen om een energiescan mogelijk te maken in alle woningen van klanten waarvoor een LAC-dossier werd opgesteld en dit zonder dat de kosten van de openbardienstverplichtingen stijgen.

Verder wordt gevraagd om samen met de distributienetbeheerders te zoeken naar manieren om de OCMW's sneller op de hoogte te brengen van eventuele betalingsmoeilijkheden bij klanten van de distributienetbeheerders en dit met respect voor de privacy van de betrokkenen. De inspiratie voor deze aanbeveling komt uit de vaststelling dat meer dan de helft van de dossiers die op de LAC komen, mensen betreft die nog niet gekend zijn bij de lokale besturen.

In punt 7 vraagt de resolutie in de loop van het jaar het besluit met betrekking tot de sociale openbardienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt goed te keuren en daarbij te voorzien in een verbetering van de toegankelijkheid van oplaadpunten voor budgetmeterklanten. Bij voorkeur zou men met bankkaarten of cash moeten kunnen betalen. Het woordje 'of' is in deze erg belangrijk: er zijn immers risico's verbonden aan de aanwezigheid van cash geld in de OCMW's.

Ten achtste wordt gevraagd of er geen eenvoudigere procedure is om de distributienetbeheerders sneller acties te laten ondernemen wanneer een klant met een budgetmeter gedurende een bepaalde periode zijn budgetmeterkaart niet meer heeft opgeladen. Het mag wel geen lineaire maatregel worden en het mag geen extra kosten met zich meebrengen.

In punt 9 wordt gevraagd dat men er bij de federale regering op blijft aandringen dat de automatische toekenning van de sociale tarieven voor elektriciteit en aardgas en de operationalisering van de ombudsdienst voor energie snel wordt gerealiseerd.

Verder wordt gevraagd een stappenplan op te maken om bij nieuwbouw van socialehuurwoningen betekenisvolle, strengere maar haalbare energieprestatienormen te realiseren. Ook zou men zo snel mogelijk

werk moeten maken van de uitvoering van de in het besluit tot reglementering van het sociale huurstelsel voorziene energiecorrectie voor sociale woningen.

In punt 12 wordt gevraagd te onderzoeken of bij de herziening van de ecologische openbare dienstverplichtingen voor de distributienetbeheerders kan voorzien worden in een betekenisvolle ondersteuning voor programma's van sociale huisvestingsmaatschappijen die bestaande sociale woningen enoveren tot energiezuinige woningen en zodoende waar mogelijk dakisolatie, superisolerende beglazing en een efficiënt verwarmingssysteem te voorzien. Dit moet worden nagestreefd zonder extra kosten te creëren voor de eindgebruikers van energie.

In punt 13 wordt gevraagd dat de VMSW samen met de sociale huisvestingsmaatschappij, na overleg met de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG), de bewoners van sociale woningen bijstaat in de keuze van de meest voordelige of geschikte energieleverancier.

Ook wordt gevraagd dat de VMSW samen met de sociale huisvestingsmaatschappij daar waar technisch mogelijk voorziet in een individuele meting van het energieverbruik in elke individuele wooneenheid en de energiefacturatie baseert op deze individuele verbruiksgegevens. Dit lijkt effectiever dan het plaatsen van een budgetmeter in elke sociale woning.

In punt 15 wordt gevraagd de administratieve kosten van het energieprestatiecertificaat op korte termijn te minimaliseren en een stappenplan te ontwikkelen om in de sociale huisvesting tot een gestructureerde integratie van het energieprestatiecertificaat te komen en hier de nodige middelen voor vrij te maken.

Vervolgens wordt gevraagd om binnen de sector van de sociale woningbouw de 'best practices' voor energie vriendelijke sociale woningen op korte termijn te evalueren en in heel de sector te implementeren.

De indieners menen verder dat er ook voor sociale huurders stimulansen tot rationeel energiegebruik moeten worden gegeven.

Onder punt 18 wordt gevraagd dat er bij de federale overheid op wordt aangedrongen de huidige belastingaftrek voor energiebesparende investeringen om te zetten in een rechtstreekse korting (belastingkrediet) op de factuur. Op die manier kan het belastingvoordeel onmiddellijk worden toegekend zonder administratieve formaliteit voor de belastingplichtigen en ook niet-belastingplichtigen kunnen van het belastingvoordeel genieten.

Tot slot stelt de heer Dehaene dat de initiatieven die

verschillende ministers hebben genomen, worden verwelkomd door de indieners. Hij verwijst naar het aangekondigde initiatief van Vlaams minister Crevits inzake de premie voor energiebesparende investeringen door niet-belastingbetalers en het energierenovatiekrediet. Hij verwelkomt eveneens het initiatief van Vlaams minister Keulen wat het proefproject inzake volwaardige passiefwoningen in de sociale huisvesting betreft.

Aan de minister bevoegd voor bijstand aan personen wordt nog gevraagd acties te ondernemen die het belang van aanwezigheid op de LAC-zittingen en de mogelijkheid om op deze zittingen te worden bijgestaan door vertrouwenspersonen, beter bekend te maken.

2. Bespreking

De heer *Eloi Glorieux* verklaart dat het hier om een erg belangrijke materie gaat. Hij kondigt aan dat zijn fractie tijdens de plenaire bespreking een aantal amendementen zal indienen op het voorliggende voorstel van resolutie. Het voorstel van resolutie bevat zeker een aantal goede aanzetten, wat meteen ook de reden is waarom Groen! het voorstel zelfs in de huidige vorm niet zou wegstemmen. De aanzetten zijn echter niet altijd even concreet.

Wat de eerste aanbeveling betreft, vindt de heer *Eloi Glorieux* het jammer dat er nog moet worden aangedrongen op de verdere uitvoering van de motie van aanbeveling. Hij kan zich wel volledig aansluiten bij het tweede punt.

Wat punt 3 betreft, is de spreker ervan overtuigd dat er steeds een sociaal onderzoek moet plaatsvinden wanneer er wordt overwogen om mensen af te sluiten van energie. Afsluitingen moeten overigens altijd vermeden worden.

De spreker verwijst naar opmerkingen van Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie. Als er extra middelen komen voor de OCMW's dan moeten die effectief gebruikt worden om de energiearmoede te bestrijden en om sociale onderzoeken mogelijk te maken.

De spreker kan het vierde punt volledig bijtreden. Hij is van oordeel dat de LAC's moeten evolueren van incassobureaus naar centra voor energiewelzijn.

Het is evident dat energiescans mogelijk moeten zijn in alle woningen van LAC-kanten maar het is ook belangrijk om middelen te voorzien om de resultaten van de energiescans daadwerkelijk uit te voeren. De huidige maatregelen die door minister Crevits zijn uitgewerkt zijn wellicht onvoldoende om hieraan

tegemoet te komen.

De heer Glorieux kan ook punt 7 met betrekking tot de verbetering van de toegankelijkheid van de op-laadpunten bijtreden. Er zijn nog steeds heel wat gemeenten, zeker in Vlaams-Brabant, die geen op-laadpunten hebben, zodat de mensen grote afstanden moeten afleggen om hun kaart op te laden.

De spreker stelt vast dat de indieners in punt 8 inzake de budgetmeter de aanbeveling van Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie hebben weerhouden. Wat hem in dit punt echter verontrust, en dat geldt eigenlijk voor meerdere punten van het gehele voorstel van resolutie, is de teneur tegen de openbardienstverplichtingen die te veel geld zouden kosten. De spreker is er zich van bewust dat extra maatregelen geld kosten maar anderzijds gaat de grootste kost inzake extra lasten op de energiefactuur nog steeds naar het beheer van het radioactief afval en dit nog voor vele jaren.

De heer Glorieux treedt punt 10 van het voorstel van resolutie bij. Hij is ervan overtuigd dat de E60-energienorm, die door iedereen als het economisch optimum wordt erkend, de facto zou moeten worden opgelegd bij elk nieuwbouwproject in de socialewoningbouw. Ook moet er gestreefd worden naar passiefwoningen. In Freiburg bestaan verschillende woonwijken volledig uit passiefwoningen. De meerkost voor een passiefwoning bedraagt 10% maar een woning blijft toch 50 tot 80 jaar bestaan. Elke woning die gebouwd wordt zonder aan de passiefstandaarden te voldoen is dan ook een gemiste kans.

De heer Glorieux kan zich ook in punt 12 vinden, al gaat het hier weer over ‘onderzoeken’ en is er een ondertoon tegen openbardienstverplichtingen aanwezig in de zinsnede dat men moet “stoppen met het verhogen van de energierekening via het doorrekenen van nieuwe initiatieven in de distributievergoeding”. Men moet er uiteraard voor zorgen dat bij nieuwe maatregelen de armsten op steunmaatregelen kunnen rekenen maar in het algemeen zal toch ergens de kostprijs moeten worden doorverrekend. De spreker stelt de vraag welk alternatief de indieners voorstellen als het geen maatregelen mogen of kunnen zijn die in het kader van de openbardienstverplichtingen worden opgelegd en die geen extra kosten mogen meebrengen.

Met betrekking tot punt 14 vindt de heer Glorieux dat de budgetmeter veralgemeend zou moeten worden ingevoerd bij iedereen die dat wenst, ook bij de meer bemiddelde burgers.

Het implementeren van de ‘best practices’ voor energievriendelijke sociale woningen verdient zeker aanmoediging. Zoals Samenlevingsopbouw Antwer-

pen provincie terecht opmerkt, moeten die best practices ook vanuit het oogpunt van de huurder worden opgesteld.

Het stimuleren van het rationeel energiegebruik voor sociale huurders vindt de spreker ook terecht, al had hij hier liever wat concretere aanbevelingen gezien.

De heer Glorieux vindt de premie voor energiebesparende investeringen door niet-belastingbetalers en het energierenovatiekrediet in theorie goede maatregelen. In de praktijk echter bestond de eerste maatregel al via een federaal fonds en blijft er het nadeel dat men het geld moet voorschieten. De tweede maatregel probeert hieraan tegemoet te komen, maar de spreker vreest dat dit een maat voor niets zal blijven. Men moet immers vaststellen dat slechts één enkele bank en tien aannemers binnen dit systeem willen werken. De spreker is dan ook erg benieuwd om op de hoogte gehouden te worden van de vooruitgang van de besprekingen met de banken voor de invoering van het krediet. Als die besprekingen niet opschieten zullen er extra maatregelen moeten worden uitgevaardigd.

Wat nog het proefproject met een aantal passiefwoningen van minister Keulen betreft, vindt de spreker dat men met een aantal van dergelijke woningen geen genoeg kan nemen. De technologie staat op punt en wordt in het buitenland al op grote schaal toegepast. Er zijn hiervoor geen proefprojecten meer nodig; men moet gewoon implementeren.

Tot besluit stelt de heer Glorieux dat met dit voorstel van resolutie zeker een stap vooruit wordt gezet. Groen! zal dan ook in geen geval tegenstemmen in de plenaire vergadering. Wel zal men een aantal amendementen indienen om de positieve aanzetten in de resolutie te concretiseren.

De heer *Bart Martens* vindt het gelet op de voorliggende tekst zinvol dat de Commissie Energiearmoede opnieuw is samen geroepen. Met tevredenheid heeft men kunnen vaststellen dat de Vlaamse Regering de motie van aanbeveling van 1 februari 2006 grotendeels heeft uitgevoerd. Sommige elementen moeten wel nog opvolging krijgen. Uit de hoorzitting is gebleken welke elementen nog moeten worden uitgevoerd en welke bijkomende aanbevelingen nodig zijn om de strijd tegen de energiearmoede op te voeren. Die strijd is zeker nodig want sinds de stemming van de motie is 2006 is de problematiek nog toegenomen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de enorme stijging van het aantal dossiers dat naar de LAC's wordt doorgestuurd. Die problemen worden mede veroorzaakt door de stijgende prijzen in het algemeen en de dalende koopkracht. In die context is het goed dat er een reeks nieuwe aanbevelingen aan de Vlaamse Regering worden geformuleerd.

De heer Martens vindt de voorgestelde maatregelen evenwichtig. Ze gaan uit van het principe dat voorkomen beter is dan genezen. Aldus stelt men bijvoorbeeld voor om bij nieuwbouw van sociale woningen te komen tot een stappenplan voor strengere energieprestatienormen zodat de huizen in de toekomst veel zuiniger met energie omspringen en de energieverliezen veel kleiner zijn dan vandaag het geval is. Minister van Onderwijs Vandenbroucke kan hier als voorbeeld dienen want voor de nieuwe schoolgebouwen hanteert die de E70-norm. Nieuwe schoolgebouwen moeten op zijn minst 30% zuiniger zijn dan de energienormen die men oplegt aan nieuwe particuliere woningen. Die norm werd ingevoerd na een onderzoek door het Wetenschappelijk-Technisch Comité van de Bouw (WTCB), waaruit bleek dat de E70-norm voor schoolgebouwen een economisch optimum betekent. De extra investeringskost om die energienorm te halen wordt met andere woorden gecompenseerd door de lagere energiefactuur.

Gelet op het feit dat (sociale) woningen veel meer uren worden bewoond dan schoolgebouwen, mag men ervan uitgaan dat het economisch optimum daar nog lager ligt en men er een nog scherpere energieprestatienorm moet kunnen halen dan de E70-norm. Men zou daar naar een E60-norm moeten kunnen evolueren. De spreker pleit voor een stappenplan om de normen systematisch te verstrengen vermits de bouwtechnieken evolueren. De superisolerende beglazing bijvoorbeeld wordt snel goedkoper.

De spreker doet opmerken dat hijzelf en mevrouw Heeren voortdurend hebben aangedrongen op de E70-norm in de socialewoningbouw en dat de bevoegde minister Keulen daar intussen zijn toezegging voor heeft gegeven. Er zullen ook demonstratieprojecten met het oog op passiefhuizen worden uitgewerkt in de socialewoningbouw. Het is echter iets te gemakkelijk om nu te stellen dat alle nieuwe sociale woningen passiefhuizen moeten zijn. De techniek heeft in het buitenland wel zijn verdiensten bewezen maar op onze markt zijn er nog maar weinig architectenbureaus en aannemers die er ervaring mee hebben opgedaan. Door een voorbeeldbeleid van de overheid in de scholenbouw en de socialewoningbouw kan die ervaring groeien zodat de technieken op termijn kunnen doorsijpelen naar de reguliere markt.

Een en ander betekent niet dat men niet in de bestaande sociale woningen moet investeren om de energiekost te drukken. Vandaar dat aan de Vlaamse Regering wordt gevraagd om snel werk te maken van de energiekorting die in het nieuwe sociaalhuurbesluit vervat zit. De sociale huisvestingsmaatschappijen moeten uiteraard investeren in het energiezuiniger maken van hun woningen maar de kosten mo-

gen niet volledig doorgerekend worden aan de huurders. Dit roept bij sommige huisvestingsmaatschappijen verzet op tegen die investeringen. In het verleden werden de kosten wel doorgerekend aan de huurders en kwamen ze vaak terecht bij de huurders met de laagste inkomens. Men moet vermijden dat de meest kwetsbare groepen getroffen worden. Vandaar wordt voorgesteld om via een aanpassing van de ecologische openbaredienstverplichting de netbeheerders te laten bijdragen aan de e-novatiewerkzaamheden met het oog op het wegwerken van energieverliezen in de socialewoningbouw.

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Eloi Glorieux over de terughoudendheid met betrekking tot de ecologische openbaredienstverplichting, verwijst de heer Martens naar het Vlaams regeerakkoord waarin staat dat men niet telkens nieuwe ecologische openbaredienstverplichtingen in het leven kan roepen zonder een systematische stijging van de distributienettarieven. Die tarieven zijn de voorbije jaren al ernstig gestegen ingevolge juridische disputen met de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) en de dading die daaruit is voortgevloeid. Daarbovenop nog extra kostprijsverhogingen doorvoeren ten gevolge van nieuwe openbaredienstverplichtingen lijkt de spreker niet wenselijk.

Wat wel moet kunnen is om binnen het globaal budget van openbaredienstverplichtingen meer prioriteit te verlenen aan de sociaal zwakkere doelgroepen. Vandaag stelt men een soort Mattheuseffect vast waarbij de premies die de netbeheerders toekennen voor investeringen in energiebesparingen terecht komen bij de middenklasse die dat geld misschien het minst nodig heeft. De doelgroep die de premie het best zou kunnen gebruiken maakt er geen gebruik van of kan er geen gebruik van maken. Vandaar het voorstel om de openbaredienstverplichtingen meer af te stemmen op sociaal zwakkere doelgroepen.

Inzake energiescans is de openbaredienstverplichting dat er op twee jaar tijd 50.000 gratis energiescans in Vlaanderen zouden plaatsvinden en er daarbij een gratis spaarpakket zou worden geïnstalleerd. Het zou spijtig zijn moesten die energiescans niet terecht komen bij de mensen die er het meest baat bij hebben. Daarom wordt gesteld dat alle mensen die ingevolge betalingsproblemen voor een LAC verschijnen gebruik zouden moeten kunnen maken van een gratis energiescan en een gratis spaarpakket. Het is dus niet de bedoeling het pakket openbaredienstverplichtingen nog aan te sterken maar wel om ervoor te zorgen dat openbaredienstverplichtingen ten goede komen aan de sociaal zwakkeren.

Met betrekking tot de ondersteuning van het e-noveren van het bestaande woningbestand vragen de

indieners dat de Vlaamse Regering er bij de federale regering op zou aandringen de huidige belastingsaftrek voor energiebesparende investeringen om te zetten in een rechtstreekse korting op de energiefactuur. Die techniek werd ook gehanteerd voor de energiezuinige wagens. Die kon men eerst van de personenbelasting aftrekken maar intussen is dat door de federale overheid omgevormd tot een rechtstreekse korting op de factuur. De garagist die zo'n energiezuinige wagen verkoopt kan de kosten dan recupereren bij de Federale Overheidsdienst Financiën. Eenzelfde systeem kan uitgebouwd worden voor de fiscale ondersteuning van energiebesparende maatregelen. De installateur zou dan de fiscale korting voor een condensatieketel rechtstreeks op de factuur kunnen toekennen. Het voordeel is dat men als belastingsplichtige geen twee jaar moet wachten vooraleer men zijn tegemoetkoming krijgt. Bovendien krijgen ook niet-belastingsplichtigen automatisch de korting.

De heer Martens besluit dat de indieners tal van maatregelen voorstellen om de mensen te helpen de energieverliezen in hun woningen weg te werken en dit vanuit het principe dat voorkomen beter is dan genezen. Mensen die in een energiezuinige woning leven zullen veel minder snel in een situatie terecht komen dat zij hun energiefactuur niet meer kunnen betalen. Dat neemt niet weg dat er altijd mensen in een schuldenproblematiek verzeild zullen geraken. Voor die mensen stellen de indieners voor de OCMW's voldoende middelen te geven om de dossiers voor de LAC's voor te bereiden, om voorafgaand sociaal onderzoek uit te voeren enzovoort. De oplaadpunten moeten beter toegankelijk zijn, ook na de kantooruren, en er moet bij voorkeur met betaalkaarten worden betaald, dit om de administratieve rompslomp rond de betalingen te vermijden.

De spreker vindt nog dat er in het voorstel van resolutie een uitgebreid en evenwichtig pakket aan maatregelen wordt voorgesteld. Hij hoopt dat hiermee een stap vooruit kan worden gezet in de strijd tegen de energiearmoede en dat men minder afhankelijk kan worden van schaarse energiebronnen.

Mevrouw *Hilde Eeckhout* verklaart dat haar fractie eveneens erg tevreden is met de werkzaamheden van de commissie. Zij vindt het belangrijk dat men een vervolg heeft kunnen geven aan het themadebat van twee jaar geleden. De hoorzittingen hebben er toe geleid dat de meerderheidsfracties twee voorstellen van resolutie hebben kunnen indienen. Daarin is er zowel aandacht voor het voorkomen als voor het remediëren van energiearmoede. Met beide voorstellen komt men ook tegemoet aan de verzuchtingen van de mensen op het terrein. Dat blijkt onder meer uit de positieve bedenkingen van mevrouw Mieke Clymans van Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie.

Mevrouw Eeckhout benadrukt dat de regering nog werk moet maken van de uitvoering van een aantal maatregelen van de motie van aanbeveling van 1 februari 2006. Verder meent zij dat men de strijd moet aanbinden tegen de overmatige schuldenlast. De stijgende energieprijzen dragen bij tot het zwaar doorwegen van de energiefactuur op het gezinsbudget en verhogen dus de nood aan een specifieke aanpak van het beleid.

Voor de spreker is het essentieel dat de voorgestelde maatregelen niet bijdragen tot een verhoging van de energiefactuur. Ze is ervan overtuigd dat er nog meer mensen in de problemen komen met het betalen van hun factuur als men de, weliswaar noodzakelijke, sociale maatregelen zou verrekenen via de energiefactuur. Een dergelijke situatie is precies wat men moet voorkomen. De spreker is dan ook blij dat het Vlaams regeerakkoord bepaalt dat de kosten van de voorgestelde maatregelen in het energiebeleid niet mogen worden doorgerekend op de energiefactuur. Men moet wel een sociaal beleid voeren maar het niet laten doorwegen op de energiefactuur.

Mevrouw Eeckhout legt nog de nadruk op de noodzaak van een grondig sociaal onderzoek. Hiervoor zou de Vlaamse Regering extra middelen moeten voorzien. Verder moeten de oplaadmogelijkheden van de budgetmeter worden uitgebreid en moet er in een ruimere toegankelijkheid worden voorzien. Mensen met betalingsmoeilijkheden moeten sneller opgespoord worden en in contact komen met de OCMW's zodat de problemen niet onoverkomelijk worden. Hierbij moet wel steeds de privacy gerespecteerd worden.

Het voorstel van resolutie omvat nog een reeks voorstellen om het energieverbruik in de socialewoningbouw te beperken. Er zou een stappenplan moeten worden opgemaakt voor de nieuw gebouwde sociale woningen om een betekenisvolle, strengere maar haalbare energienorm te realiseren. De sociale woningen behoren nu reeds tot de betere woningen op de huurmarkt. Met het initiatief inzake passiefwoningen toont de minister aan dat hij het belang van het energieaspect bij het bouwen ten volle ondersteunt.

Tot slot benadrukt mevrouw Eeckhout nogmaals dat men geen kosten van sociale maatregelen mag verrekenen in de energiefactuur die door alle energieverbruikers samen moet worden betaald. Voor die maatregelen moet men in een speciaal budget vanuit de Vlaamse middelen voorzien.

Mevrouw *Veerle Heeren* vindt dat er een hele weg werd afgelegd sinds het themadebat in de plenaire vergadering over de energiearmoede. Duurzaam wonen is intussen een hot item geworden. Dat betekent echter niet dat passiefwoningen de algemene

norm moeten worden in de sociale huisvesting. De commissie Leefmilieu heeft enige maanden geleden een werkbezoek gebracht dat in het teken stond van de passiefwoningbouw. De spreker kan veel respect opbrengen voor mensen die in dergelijke huizen willen leven. Als men in de toekomst passiefwoningen als norm gaat hanteren in de sociale huisvesting zal men tegen die bewoners moeten zeggen dat zij voor de rest van hun leven – indien zij daar blijven wonen en huren – geen raam meer mogen open zetten. Dat is immers eigen aan passiefwoningen. In ons klimaat is dat niet evident. Alleszins is het niet aan de spreker besteed om in een passiefwoning te leven. Zij zou zich opgesloten voelen. Men moet ook rekening houden met de verschillende wooncultuur van mensen in sociale woningen en van de mensen die men bij dat werkbezoek ontmoet heeft.

Mevrouw Heeren doet opmerken dat het pilootproject inzake passiefwoningen in de sociale huisvesting er is gekomen na een vraag om uitleg van de heer Bart Martens in de commissie Wonen en na het hierboven vermelde werkbezoek. Zij kijkt uit naar de resultaten van het pilootproject maar herhaalt nogmaals dat passiefwoningen niet de norm kunnen worden.

Wat de discussie over de E60- en de E70-norm betreft, is er een bereidheid bij de minister van Wonen om de E70-norm te hanteren, maar mevrouw Heeren is ervan overtuigd dat men in de sociale woningbouw naar E60 kan evolueren. In de toekomst zal men gelet op de prijs van het grondaandeel opnieuw meer in gesloten entiteiten gaan bouwen. Dan is het niet zo moeilijk om tot de E60-norm te komen. Die norm staat wel niet in het voorstel van resolutie opgeschreven maar het is wel de bedoeling er naar te evolueren.

De spreker verwijst nog naar een recent werkbezoek van de commissie Wonen aan de sociale huisvestingsmaatschappij Zonnige Kempen. Indrukwekkend aan dat project is dat het allerlei elementen van duurzaam wonen integreert, van condensatieketels over hoogrendementsglas tot zonnepanelen. Heel interessant is dat daar een meetinstrument aan gekoppeld is. Over enkele jaren zal men dan kunnen zeggen welk element wat precies heeft opgeleverd.

Maar tijdens dat werkbezoek werd ook nog eens benadrukt dat men het aspect wooncultuur niet kan meten. Ook in een woning waarin allerlei besparende elementen aanwezig zijn speelt het gedragselement nog een rol. Het publiek waar men in de sociale woningbouw voor bouwt heeft toch vaak een andere wooncultuur dan de gemiddelde burger.

Mevrouw *Michèle Hostekint* wil het belang van het voorstel van resolutie onderstrepen. De Vlaamse Regering heeft enkele weken geleden een stand van zaken van de uitvoering van de motie van aanbeve-

ling van 1 februari 2006 opgemaakt. Men heeft kunnen vaststellen dat er al heel wat is gerealiseerd, al moet er nog werk worden gemaakt van enkele punten. Alleszins werd het bewijs geleverd dat een parlementaire commissie via resoluties wel degelijk invloed kan uitoefenen op het beleid.

Uit de gehouden hoorzittingen is gebleken dat energiearmoede een toenemend probleem is. Vandaar dat in dit voorstel van resolutie de aandacht voornamelijk gaat naar de strijd tegen de opbouw van overmatige schuldenlast. Men moet vermijden dat mensen met betalingsproblemen nog verder in de problemen terecht komen. Men moet in eerste instantie zorgen voor een goede werking van de LAC's. Uit de hoorzittingen is gebleken dat de meeste LAC's goed werk leveren maar in sommige LAC's stellen zich toch nog problemen. Het verzamelen en bundelen van goede praktijken van de LAC's om ze dan te verspreiden onder de LAC's is dan ook erg belangrijk.

Men moet ook extra middelen ter beschikking stellen voor een sociaal onderzoek voorafgaand aan de LAC's. Men ging ervan uit dat dit reeds in alle OCMW's gebeurde, maar blijkt dat niet het geval.

Het is erg belangrijk de energiescans prioritair ter beschikking te stellen van de mensen die er het meest behoefte aan hebben. De toegankelijkheid van de oplaadpunten moet worden verbeterd. Men moet sneller acties ondernemen voor mensen die hun budgetmeter niet meer opladen.

Mevrouw Hostekint vraagt verdere acties te ondernemen in verband met de aanwezigheid van de betrokkenen en een eventuele begeleider op de LAC's. Uit de cijfers is gebleken dat wanneer de betrokkenen zelf aanwezig zijn er bijna altijd een oplossing voor de betalingsproblemen kan worden gevonden.

Ten slotte moet de Vlaamse Regering er bij de federale regering op blijven aandringen om zo snel mogelijk de automatische toekenning van sociale tarieven in te voeren en de energieombudsdienst operationeel te maken.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t sluit zich aan bij de tussenkomsten van de andere indieners van het voorstel van resolutie. Zij heeft wel een bedenking in verband met de toegankelijkheid van de oplaadpunten. In tegenstelling tot wat sommigen gesteld hebben, is het niet zo dat men in elke gemeente of OCMW een oplaadpunt moet hebben. Het is niet realistisch om dat van kleine gemeenten te verlangen. De toegankelijkheid moet dus bekeken worden in functie van het aantal inwoners en van het aantal mensen die betalingsproblemen hebben.

Wat de openbaredienstverplichtingen betreft, verwijst de spreker naar de aankondiging door de SERV van een onderzoek naar die openbaredienstverplichtingen. Op basis van dat onderzoek zal de SERV een aantal beleidsaanbevelingen doen. Hieruit kan allicht nog belangwekkende informatie worden gehaald.

De heer *Tom Dehaene* vindt het belangrijk dat de inspanningen gaan naar de mensen die er het meest nood aan hebben. Het voorstel van resolutie moet wat dat betreft een belangrijk signaal uitzenden. De OCMW's moeten een centrale rol krijgen en daarvoor extra worden ondersteund. De spreker is van oordeel dat de extra steun aan de OCMW's moet worden opengetrokken naar de globale schuldenproblematiek. Vanuit de Vlaamse overheid moet men er uiteraard over waken dat de energieschulden de nodige aandacht krijgen, maar de gevallen waarin het enkel gaat over energieschulden zijn eigenlijk beperkt.

De spreker is verheugd dat men is afgestapt van het idee om een budgetmeter te plaatsen in elke sociale woning. Ook budgettair is dat niet realistisch.

De heer *Eloi Glorieux* vindt dat een budgetmeter beschikbaar zou moeten zijn voor iedereen die het wil, ook voor mensen die niet in een sociale woning wonen.

De heer *Tom Dehaene* vindt het zinvoller te wachten op de slimme meter.

De heer *Felix Strackx* vindt dit een erg ambitieus voorstel van resolutie, misschien zelfs een beetje onrealistisch. Er wordt veel gevraagd aan de Vlaamse Regering en er wordt telkens de nadruk op gelegd dat het niets mag kosten aan de gebruiker. De vraag is of dat wel haalbaar is. Uiteindelijk zal toch iemand de kosten moeten dragen. Een spreker heeft in dit verband gezegd dat er in een apart budget moet worden voorzien vanuit de algemene middelen. De vraag stelt zich dus of de minister bevoegd voor Energie hiervoor al een budget heeft voorzien. De spreker besluit dat zijn fractie het voorstel zal goedkeuren, weliswaar met enig scepticisme wat de kosten betreft.

De heer *Eloi Glorieux* is enigszins verwonderd over de argumentatie van mevrouw Heeren om de passiefhuizen in de socialewoningbouw af te wijzen. Het al dan niet open kunnen zetten van een raam hoeft geen groter probleem te betekenen voor een sociale woning dan voor andere woningen. Verder heeft het openzetten van een raam de functie van verluchten. In passiefhuizen wordt dat opgevangen door een verluchtingssysteem. In dit Vlaams Parlement wordt al jaren met de ramen toe vergaderd, zonder dat iemand zich daar oncomfortabel bij voelt.

Mevrouw *Veerle Heeren* vindt dat ergens wonen of ergens werken verschillende zaken zijn. Zij heeft passiefwoningen bezocht en respecteert de mensen die daarvoor kiezen. Als men als individuele bouwer daar bewust voor kiest mag men dat zeker stimuleren vanuit de overheid. Maar wonen in een passiefwoning betekent ook op een andere manier gaan leven. Men moet zich bewust zijn van de beperkingen die dat inhoudt. Sommige mensen nemen er die beperkingen bij omwille van de lage energiefactuur. Persoonlijk zou de spreker niet voor zo'n woning kiezen omdat men op geen enkele manier contact heeft met de buitenwereld.

De heer *Eloi Glorieux* stelt ook bij het bewuste werkbezoek aanwezig te zijn geweest en merkt op dat hij zich in de passiefwoning nooit opgesloten of claustrofobisch heeft gevoeld, onder meer omwille van de aanwezigheid van een groot verandaraam.

De heer Glorieux ontkent tot slot nog dat hij een voorstander zou zijn van een excessieve verhoging van de energiefactuur. Men mag het echter niet zo voorstellen dat de hoge energieprijzen het gevolg zijn van de sociale en ecologische openbaredienstverplichtingen. Door het steeds zo voor te stellen dat dit wel het geval is, creëert men een klimaat tegen sociale en ecologische steunmaatregelen in het algemeen. Als onze energiefactuur de afgelopen decennia zo hoog was, was dat in de eerste plaats omdat onze kerncentrales vervroegd moesten worden afbetaald en niet omdat er excessieve sociale en ecologische openbaredienstverplichtingen werden opgelegd. De spreker vindt wel dat wanneer er openbaredienstverplichtingen worden opgelegd er een sociale correctie moet zijn, waardoor de kosten van de sociale en ecologische openbaredienstverplichtingen niet aan de armen worden doorgerekend.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie tot besluit van de opvolging van de werkzaamheden van de Commissie Energiearmoede wordt aangenomen met 10 stemmen.

De verslaggevers,

Cindy FRANSSEN
Felix STRACKX

De voorzitter,

Carl DECALUWE